

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D., v právní věci **žalobce: M. M.**, nar. „X“, bytem „X“, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, 140 00 Praha 4, proti **žalovanému: Krajskému úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21.5.2015, č.j. 1875/DS/2015, JID: 70400/2015/KUUK/Bre,**

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 21.5.2015, č.j. 1875/DS/2015, JID: 70400/2015/KUUK/Bre, a rozhodnutí Městského úřadu Kadaň, odboru vnitřních věcí, ze dne 9.2.2015, č.j. OVV-DOP/554/2014/Srb, **se pro nezákonnost z r u š u j í** a věc **s e v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů ve výši 15.342,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 21.5.2015, č.j. 1875/DS/2015, JID: 70400/2015/KUUK/Bre, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Kadaň, odboru vnitřních věcí (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 9.2.2015, č.j. OVV-DOP/554/2014/Srb, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), jehož se měl jako provozovatel motorového osobního vozidla tovární značky Škoda Octavia, r.z. „X“, dopustit tím, že v souladu s ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, když dne 21.10.2014 v době nejméně od 20:12 do 20:32 hodin v obci Kadaň, na pozemní komunikaci v ul. Kpt.

Jaroše před domem č.p. „X“ ve směru do centra, nerespektoval blíže neustanovený řidič stálou svislou zákazovou dopravní značku B28 (zákaz zastavení) a v úseku označeném uvedenou dopravní značkou zastavil a stál při pravém okraji pozemní komunikace. Za uvedený správní delikt byla žalobci uložena pokuta ve výši 1.500,- Kč a současně stanovena povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1.000,- Kč.

Žalobce v žalobě uvedl, že zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla předcházela ze strany správního orgánu I. stupně výzva, aby žalobce sdělil totožnost přestupce, jenž se dopustil shora vymezeného protiprávního jednání. Této výzvě žalobce vyhověl, správnímu orgánu sdělil totožnosti řidičky V. B., a ten ji předvolal k podání vysvětlení. Protože však řidička odmítla poskytnout výpověď z důvodu, že by jí mohla způsobit újmu sobě či osobě blízké, prvoinstanční orgán dále nečinil další kroky ke zjištění pachatele přestupku, a namísto toho zahájil řízení o správním deliktu proti žalobci. Tím se však dle žalobce dopustil porušení ust. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Přitom pokud by byl správní orgán I. stupně přesvědčen o tom, že výše zmíněné sdělení totožnosti přestupce není pravdivé, nebránilo mu nic v zahájení řízení o přestupku proti žalobci. Stejně tak mohl požádat městskou policii o záznam z průmyslové kamery, z níž by mohlo být patrné, zda předmětné vozidlo parkoval muž či žena a tedy, zda se tvrzení žalobce zakládá na pravdě. Potažmo mohl za stejným účelem předvolat k podání vysvětlení zasahující strážníky. Dle žalobce nedostatečný postup správního orgánu I. stupně neodůvodňoval odložení věci v řízení o přestupku ve smyslu ust. § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „přestupkový zákon“).

Žalobce dále namítal, že měl být v rámci řízení o správním deliktu předvolán k ústnímu jednání za účelem přednesu své obrany a přítomnosti při dokazování. V této souvislosti poukazoval na spojitost správního a trestního řízení. Jestliže věc veřejně projednána nebyla, resp. jestliže nebylo ve věci ústní jednání nařízeno, byl dle něj postup správních orgánů v rozporu s judikaturou soudů (včetně rozsudku zdejšího soudu ze dne 15.4.2015, č.j. 15 A 14/2015-35, či rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29.4.2015, č.j. 30 A 56/2014-35), čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1, odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. A to přesto, že je řízení o správním deliktu provozovatele vozidla založeno na objektivní odpovědnosti – provozovatel vozidla totiž nemůže předkládat žádná skutková tvrzení, neboť na místě spáchání přestupku osobně nebyl, a musí vycházet toliko z prováděných důkazů.

Dalšího pochybení se správní orgán I. stupně dle žalobce dopustil tím, když jej v usnesení o stanovení lhůty k odstranění vad odvolání v délce 5 dnů neupozornil na následky zmeškání této lhůty. Prvoinstanční orgán v uvedeném usnesení toliko konstatoval, že: „V případě, že bude výzva k doplnění odvolání proti rozhodnutí splněna ve stanoveném termínu, bude správní orgán Vaše podání pokládat za řádně podané.“ Takovéto sdělení je ale dle názoru žalobce zmatečné a dokonce i nepravdivé. Správní orgán I. stupně tedy nesplnil svou zákonnou poučovací povinnost – v této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4.1.2016, č.j. 2 As 99/2010-67, který se uvedenou problematikou zabývá.

Závěrem žalobce uvedl, že správní orgán I. stupně nikterak neprokázal, že by vozidlo žalobce bylo skutečně zaparkováno v působnosti dopravní značky B28 (zákaz zastavení). Tato skutečnost totiž vyplývá pouze z úředního záznamu, jenž ale nemůže být považován za důkazní prostředek. Spisová dokumentace sice obsahuje fotografie z místa přestupku,

z těch ale není patrné, že by vozidlo skutečně parkovalo na zákazu zastavení. Nadto je sice dle žalobce v ul. Kpt. Jaroše umístěna dopravní značka B28, avšak s dodatkovou tabulkou E8c, jež značí konec úseku platnosti zmíněné značky – žalobce ani přestupce se tak nemohli žádného protiprávního jednání dopustit. Za tímto účelem navrhl žalobce provést ohledání místa spáchání přestupku, pakliže by tuto skutečnost žalovaný rozporoval.

S ohledem na uvedené žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí, včetně rozhodnutí správního orgánu I. stupně, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě konstatoval, že si žalobce některé okolnosti správního řízení poněkud poupravil. Z oznámení o přestupku ze dne 21.10.2014, náčrtku místa, fotodokumentace a úředního záznamu k události totiž jednoznačně vyplynulo, že se ve vozidle nacházel žalobce, který zasahujícím strážníkům uvedl, že na předmětném místě zaparkoval. Protože však nesouhlasil s uložení blokované pokuty na místě, nezbylo strážníkům, než věc odevzdat ke správnímu řízení. V něm sice žalobce k výzvě správního orgánu I. stupně sdělil prostřednictvím svého zmocněnce, spol. FLEET Control, s.r.o., totožnost údajné řidičky, avšak současně doplnil, že se rozhodl v její neprospěch dále nevypovídat, neboť jde o osobu blízkou. Obdobně žalobcem označená V. B. na předvolání k vysvětlení reagovala tím, že výpověď z důvodu možné vlastní újmy odepírá. Dle žalovaného tak nebylo možno objektivně zjistit, zda se jmenovaná přestupku skutečně dopustila, či nikoliv, v důsledku čehož neměl správní orgán I. stupně postaveno najisto, kdo byl v inkriminovanou dobu řidičem vozidla.

Rovněž případné zjišťování totožnosti řidiče jiným způsobem (výpověďmi strážníků, záznamy z průmyslové kamery) nepovažoval žalovaný za vhodné, neboť by pouze působilo další průtahy řízení a nepochybně nevedlo k zjištění nových skutečností. Z dokladů založených ve spise, včetně výpovědí strážníků zaznamenaných v jimi sepsaných oznámeních, je totiž nesporné, že osobu, která s vozidlem přijela, žádná z hlídek přímo neviděla, záznam z kamery (i v případě, že by byla instalována) by pak rovněž nemohl podat žádné relevantní informace, neboť by v době jeho pořízení již byla tma. Jestliže tedy jediné dvě ze spáchání přestupku podezřelé osoby souhlasně odmítly ve věci jakkoliv vypovídat, neměl správní orgán žádné další reálné možnosti, jak skutečného pachatele přestupku zjistit. Za této situace pak bylo jediným řešením zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla proti žalobci.

K další námitce týkající se nenařízení ústního jednání žalovaný konstatoval, že žalobce byl v průběhu řízení vyzván k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, uvedené možnosti ale nevyužil. Ústní jednání je dle žalovaného povinné pouze v řízení o přestupku, ne však v řízení o správních deliktech, kde se užije ust. § 49 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, dle něhož je nutné je nařídit pouze tehdy, je-li to nutné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků. Tato podmínka ale nebyla v daném případě splněna, když žalobce se mohl vyjádřit k podkladům rozhodnutí, činit návrhy a důkazy až do vydání rozhodnutí odvolacího správního orgánu. V této souvislosti není žalovanému ani zřejmé, jaké skutečnosti by měly být v předmětném ústním jednání projednávány.

Obdobně je dle žalovaného nedůvodná námitka týkající se nedostatečného poučení ve výzvě k odstranění vad odvolání. Žalobce ve své argumentaci vychází z ust. § 45 správního řádu, žalovaný je ale přesvědčen, že je nutné aplikovat ust. § 37 odst. 2 správního řádu. Citovaná ustanovení nicméně správnímu orgánu povinnost odvolatele poučit o následcích nedoplnění odvolání nestanoví, nadto i přes blanketní odvolání se žalovaný přezkoumáním

rozhodnutí správního orgánu I. stupně zabýval v celém jeho rozsahu, ke zkrácení práv žalobce proto nemohlo dojít.

Konečně pokud žalobce namítal, že vozidlo nebylo zaparkováno v působnosti dopravní značky B28, nezakládá se toto tvrzení na pravdě. Zjištění na místě bylo učiněno dvěma hlídkami Městské policie Kadaň, proto pokud by skutečně stálo mimo působnost zákazové značky opatřené dodatkovou tabulkou, jak tvrdil žalobce, nebyla by věc strážníky vůbec postoupena k dalšímu projednání. Navíc z předložené fotodokumentace je patrné, že předmětná značka žádnou dodatkovou tabulku nezahrnuje. Žalovaný sice souhlasí s tím, že úřední záznam nelze jako důkaz ve správním řízení použít, nicméně spolu s dalšími listinami založenými ve spisu jsou tyto dokumenty dostatečnými pro zahájení řízení ve věci objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, kdy postačuje označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje.

Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce zopakoval své teze týkající se nenařízení ústního jednání – stejný názor dle něj zaujímá i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7.1.2016, č.j. 9 As 139/2015-30. I pokud by nicméně dle něj soud dospěl k závěru o tom, že v řízení o správním deliktu nebylo třeba ústní jednání nařizovat, měl správní orgán I. stupně provést dokazování za osobní účasti žalobce – v opačném případě došlo ke zkrácení procesních práv účastníka. Takovýto názor vyslovil i např. Krajský soud v Plzni ve svém rozsudku ze dne 20.7.2015, č.j. 57 A 51/2014-34. Ani zaslání výzvy k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí proto nemohlo uvedené pochybení zhojit.

Pokud žalovaný uváděl, že mu není zřejmé, co by mělo být předmětem dokazování v rámci ústního jednání, žalobce k tomu namítl, že je správní orgán povinen zejména zjišťovat skutkový stav – tím spíše, je-li přestupek samotnou podstatnou správního deliktu provozovatele vozidla. Nedošlo-li proto k přestupku, nemohl být ani žalobce odsouzen za správní delikt. Právě při ústním jednání by byly objasněny veškeré sporné skutečnosti, včetně okolnosti, zda byla dopravní značka B28 opatřena dodatkovou tabulkou, či nikoliv. Správní orgán dle názoru žalobce nedisponoval takovou sadou důkazů, aby mohl rozhodnutí ve věci vydat bez dalšího, nařízení ústního jednání by tedy nepochybně přispělo k ochraně žalobcových práv. Je-li však žalovaný přesvědčen, že v řízení o správním deliktu není potřebné nic prokazovat, je zjevné, že neplní své povinnosti vyplývající z právních předpisů, ale naopak podstatným způsobem porušuje ustanovení o vedení řízení, což představuje důvod pro zrušení rozhodnutí.

Dále se žalobce vyjádřil k osobě řidičky Barvíkové. Není dle něj pravdou, že pakliže jmenovaná odepřela v řízení výpověď, nezbylo správnímu orgánu nic jiného, než řízení o přestupku odložit. Pokud žalobce pachatele přestupku označil, měl správní orgán I. stupně zahájit a vést s uvedenou osobou řízení o přestupku, nikoliv konstatovat, že jeho pokračování není možné, jestliže se ke spáchání přestupku oznámený řidič nedozná. A to zvláště pak za situace, kdy tvrzení žalobce o identitě řidičky nebylo v řízení nikterak zpochybněno. Z postoje jmenované lze dovodit, že nepotvrzuje, ani nevyvrací, že by přestupek spáchala, z jejího vyjádření je ale možné usuzovat, že se protiprávního jednání pravděpodobně dopustila a odepřela výpověď pouze proto, aby se nevystavila riziku stíhání.

S ohledem na uvedené setrval žalobce na podané žalobě.

Na repliku žalobce reagoval žalovaný duplikou, v níž v první řadě poukázal na to, že žalobcem odkazovaný rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 57 A 51/2014-34 byl vydán až dne 20.7.2015, zatímco napadené rozhodnutí žalovaného je ze dne 21.5.2015. Nesouhlasil rovněž z tezí žalobce, že z vyjádření řidičky vyplývá, že přestupek spíše spáchala – takovýto argument by byl zcela spekulativní. Pokud totiž řidič označený provozovatelem odmítne v řízení o přestupku vypovídat, nelze bez dalšího uzavřít, že by byl skutečně osobou odpovědnou za uvedené protiprávní jednání. Právě z tohoto důvodu bylo zahájeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, neboť z listin založených ve spise nevyplynul žádný dostatečný závěr o skutečné identitě řidiče.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ust. § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 22.10.2014 bylo správnímu orgánu I. stupně ze strany Městské policie Kadaň oznámeno podezření ze spáchání výše vymezeného přestupku, kterého se měl dopustit blíže neustanovený řidič vozidla tovární značky Škoda Octavia, r.z. „X“. Součástí oznámení byl i náčrtek umístění vozidla s ohledem na místní poměry, úřední záznam události ze dne 21.10.2014, z něhož vyplynulo, že hlídkou byla ve vozidle zjištěna osoba žalobce, jenž měl prohlásit, že na místě zaparkoval pouze na chvíli, neboť čeká na kamaráda, a rovněž fotodokumentace spáchání přestupku. Z karty vozidla správní orgán I. stupně zjistil, že jeho provozovatelem je žalobce.

Dne 30.10.2014 vyzval správní orgán I. stupně žalobce jako provozovatele vozidla dle ust. § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu k zaplacení určené částky 600,- Kč, popřípadě ke sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla. Současně jej poučil, že nebude-li částka ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení této výzvy uhrazena či nesdělí-li žalobce totožnost řidiče vozidla, správní orgán bude pokračovat v řízení o přestupku. Jestliže však do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistí skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, věc přestupku odloží a provede úkony související s projednáním správního deliktu provozovatele vozidla.

Na uvedenou výzvu reagoval žalobce prostřednictvím svého zmocněnce, spol. FLEET Control, s.r.o., dne 10.12.2014 tak, že jako řidiče vozidla označil svou přítelkyni, sl. V. B.,

bytem „X“, dále však proti ní odmítl vypovídat, neboť se jedná o osobu mu blízkou. Označenou řidičku proto správní orgán I. stupně předvolal k podání vysvětlení, jmenovaná však dne 14.1.2015 sdělila, že odpírá výpověď z důvodu, aby nezpůsobila újmu sobě či osobě jí blízké.

Dne 14.1.2015 správní orgán I. stupně věc podezření ze spáchání přestupku shora uvedeným jednáním odložil dle ust. § 66 odst. 3 písm. g) přestupkového zákona, neboť do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Současně příkazem ze dne 14.1.2015 zahájil proti žalobci řízení o správním deliktu pro porušení ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit tím, že nesplnil povinnost stanovenou mu v ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu.

Soud se nejprve k námitce žalobce zabýval podmínkami zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

Dle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s ust. § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Dle odst. 2 citovaného ustanovení právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud: a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.

Dle odst. 4 citovaného ustanovení platí, že obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a současně: a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Dle ust. § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud: a) jsou splněny podmínky podle ust. § 125f odst. 2, b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.

Dle odst. 6 citovaného ustanovení platí, že neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3.

Z citované právní úpravy vyplývá, jakým způsobem musí správní orgán postupovat při vyhodnocování podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Primárním předpokladem ve smyslu ust. § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu je protiprávnost jednání spáchaného řidičem vozidla, jež vykazuje znaky přestupku, který se (v daném případě) týká neoprávněného zastavení či stání. Dalšími podmínkami dle ust. § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu jsou možnost projednat daný skutek

prostřednictvím uložení pokuty v blokovém řízení a zejména pak nezjištění totožnosti řidiče, jenž se měl přestupku dopustit. Jedině za současného splnění těchto všech podmínek se správní orgán může obrátit na provozovatele vozidla s výzvou, v níž mu stanoví buď možnost zaplatit určenou částku, nebo sdělit osobu řidiče. Nevyhoví-li provozovatel výzvě, pokračuje správní orgán v projednávání správního deliktu.

Pro řízení o správním deliktu je tak zejména zásadní zjištění, zda je správnímu orgánu známa totožnost řidiče vozidla, potažmo zda je možné ji zjistit z podkladu pro zahájení řízení o přestupku, či nikoliv. Jak již bylo již v minulosti judikováno Nejvyšším správním soudem, např. v rozsudku ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45 (dostupném na www.nssoud.cz): *„Citované ustanovení míří na dvě situace: první z nich vyjadřuje vysokou míru pravděpodobnosti (hraničící s jistotou) o tom, kdo byl řidičem vozidla (totožnost řidiče vozidla je, resp. není známa). Totožnost osoby, která vozidlo řídila, bude známa typicky v případech, kdy je řidič vozidla strážníky policie zjištěn přímo ve vozidle a nepanují pochybnosti o tom, že vozidlo skutečně řídil. Druhou situaci představují případy, kdy sice neexistuje tak vysoký standard pravděpodobnosti o tom, kdo byl řidičem vozidla, jako v prvním případě, z podkladů pro zahájení řízení o přestupku však vyplývají indicie důvodně nasvědčující tomu, že vozidlo řídila určitá osoba (totožnost řidiče vozidla je, resp. není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku).“*

Je proto primárním úkolem správního orgánu, aby se pokusil totožnost řidiče – přestupce – zjistit, není možné na uvedenou povinnost rezignovat a spokojit se toliko se ztotožněním provozovatele vozidla. K tomu srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 15.4.2015, č.j. 15 A 14/2015-35, na který již odkazoval i žalobce. Soud v něm dovodil, že před vlastním projednáním správního deliktu provozovatele vozidla je nutné, aby byly správním orgánem I. stupně učiněny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Správní orgán se nemůže spokojit pouze s identifikací provozovatele vozidla, jímž byl spáchán přestupek, a zahájit proti němu správní řízení pro správní delikt, ale musí po pachateli aktivně pátrat, jsou-li dostatečné indicie, které by mohly vést k identifikaci přestupce. Jedině v případě, že se správnímu orgánu buď totožnost řidiče nezdaří zjistit vůbec, nebo obviněnému z přestupku nebude následně spáchání skutku prokázáno, může ve smyslu ust. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu zahájit řízení o správním deliktu proti provozovateli vozidla.

V daném případě správní orgán I. stupně zcela správně kontaktoval žalobce přípisem ze dne 30.10.2014, č.j. OVV-DOP/554/2014/Srb, ve kterém jej mimo jiné vyzval ke sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla. Žalobce na tento přípis reagoval dopisem ze dne 10.12.2014, ve kterém uvedl, že předmětné vozidlo v uvedenou dobu řídila a zaparkovala jeho přítelkyně V. B., bytem „X“. Dále žalobce uvedl, že vzhledem k tomu, že tuto osobu považuje za osobu blízkou, rozhodl se nevypovídat v její neprospěch a nepředkládat důkazy směřující k jejímu potrestání. V reakci na toto sdělení správní orgán I. stupně zaslal paní V. B. výzvu k podání vysvětlení se stanovení konkrétního dne a času, kdy se má za účelem podání vysvětlení dostavit ke správnímu orgánu. Paní V. B. se ke správnímu orgánu I. stupně nedostavila a na výzvu reagovala pouze stručným dopisem, ve kterém uvedla, že odepírá výpověď z důvodu, že by způsobila újmu sobě nebo osobě blízké. Správní orgán I. stupně následně bez dalšího věc týkající se předmětného přestupku odložil s tím, že nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě ve věci přestupku.

Tento postup však soud považuje za nesprávný. Správní orgán měl k dispozici sdělení provozovatele vozidla, že předmětné vozidlo v dané době řídila paní V. B. Správní orgán I. stupně tak měl jednoznačný údaj o konkrétní osobě podezřelé ze spáchání daného přestupku. Nebyly tedy splněny podmínky pro odložení věci dle § 66 odst. 3 písm. g) přestupkového zákona. Za takové situace měl správní orgán zahájit přestupkové řízení s osobou, kterou provozovatel vozidla označil jako řidiče. Při odložení věci ve vztahu k předmětnému přestupku správní orgán postupoval nezákonně, neboť nebyly naplněny podmínky takového postupu.

Skutečnost, že osoba označená provozovatelem vozidla jako řidič na výzvu k podání vysvětlení reagovala vyjádřením, že odmítá vypovídat, neznamená automaticky, že této osobě nebude možné spáchání daného přestupku prokázat. V rámci přestupkového řízení bylo možno využít všech dostupných důkazních prostředků (včetně výslechu svědků – zasahujících policistů). Teprve v případě, že by se nepodařilo v rámci přestupkového řízení osobě označené provozovatelem vozidla za řidiče spáchání přestupku prokázat, bylo na místě řízení o přestupku postupem dle § 76 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona zastavit a vést s žalobcem jako provozovatelem vozidla řízení o spáchání správního deliktu dle § 125f zákona o silničním provozu.

Ve skutečnosti, že správní orgány vedly proti žalobci řízení o spáchání správního deliktu dle § 125f zákona o silničním provozu, přestože provozovatel vozidla řádně označil řidiče, který v době spáchání přestupkového jednání měl vozidlo řídit, aniž by došlo k zastavení přestupkového řízení ve vztahu k označenému řidiči dle § 76 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona, spatřuje soud nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí ve smyslu § 78 odst. 1 s.ř.s., neboť nebyly naplněny podmínky pro projednání předmětného správního deliktu uvedené v § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro nezákonnost podle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. Současně soud zrušil v souladu s § 78 odst. 4 s.ř.s. i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť předmětná nezákonnost zatěžovala i toto rozhodnutí. Věc pak soud podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud se nemohl zabývat dalšími námitkami uváděnými žalobcem v žalobě, směřujícími k nenařízení ústního jednání, nedostatečnému poučení ve výzvě k odstranění vad odvolání či samotnému hmotněprávnímu posouzení spáchání předmětného deliktu, neboť je lze s ohledem na nesprávný postup správních orgánů v řízení, pro jehož vedení nebyly splněny zákonné předpoklady, považovat za předčasné. V tomto dalším řízení bude žalovaný podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.

Výrok ad II. o náhradě nákladů řízení byl stanoven na základě ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl ve věci úspěch, má proto právo na náhradu nákladů řízení, a soud tudíž žalovanému uložil zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení o předmětné žalobě v celkové výši 15.342,- Kč. Tato částka se sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000,- Kč; dále z částky 9.300,- Kč za 3 úkony právní služby poskytnuté právním zástupcem žalobce, Mgr. Jaroslavem Topolem, po 3.100,- Kč dle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb

[převzetí a příprava zastoupení – ust. § 11 odst. 1 písm. a), sepis žaloby – ust. § 11 odst. 1 písm. d), sepis repliky – ust. § 11 odst. 1 písm. d)], dále z částky 900,- Kč za 3 s tím související náhrady hotových výdajů po 300,- Kč dle ust. § 13 odst. 1, 3 citované vyhlášky, a z částky 2.142,- Kč odpovídající 21% DPH, kterou je advokát podle zvláštního právního předpisu povinen odvést z odměny za zastupování a náhrad, jež byly vyjmenovány, mimo soudního poplatku.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 27. září 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
G. Z.